

Dili dönmeyen nasıl namaz kılar

Mustafa Bey: “Eğer bir insan cahilse, duâları, sûreleri bir türlü öğrenemediğinden ve dili de dönmediğinden namazlarını kılmadan vefat etmiş ise, bu kişinin yerine başka birine para verdirerek namaz kıldırılır mı?”

Namaz, kul olarak, Allah’a karşı kişisel bir vazifemiz ve saygımızdır. Bu saygıyı en bilgisiz bile gösterebilir. Fakat başkasına para vererek saygıda bulundurma imkânımız olmadığı gibi, para ile namaz kıldırma imkânımız da yoktur. Peygamber Efendimiz (asm) zamanında yapılan, hac ve zekâtla ilgili vekâletlerdir. Namazla ilgili vekâlet söz konusu değildir.

Fakat insan ne kadar cahil olursa olsun, ne kadar âmî olursa olsun, ne kadar bilgisiz ve bilinçsiz olursa olsun, ne kadar yabanî olursa olsun, namazı çok rahat öğrenebilir ve çok rahat kılabilir. Namaz kılmasına bilgisizlik engel değildir. Çünkü İslâmiyet, namazı insanın özel şartlarına kadar indirgemiş ve kolaylaştırmıştır.

Çünkü İslâmiyet’te esasen zorluk yoktur. İslâmiyet’in bütün emir ve tekliflerine kolaylık nüfuz etmiştir. Çünkü İslâmiyet rahmet dinidir. Çünkü Allah Ğafûr ve Rahîm’dir.¹ Çünkü Resûl-i Ekrem Efendimiz (asm) “Âlemlere rahmet olarak gönderilmiştir.”² Çünkü İslâmiyet bütün dünya insanını kucaklamakta, bütün bölgelerin halklarını muhatap almaktadır. Çünkü insan—farkında olsun veya olmasın—rahmete ve mağfirete ekmekten, sudan ve havadan daha çok muhtaçtır. İnsan acizdir. İnsan zayıftır. İnsan fakirdir. İnsan günahkârdır.

İslâmiyet’e yeni giren veya ibadete yeni başlayan bir Müslüman, ilk plânda namazın on iki farzını öğrenir ve hemen ilk vakitte uygulamaya başlar. Yani namazın farzları arasında bulunan temizliği, gusûl abdesti ve namaz abdesti almayı, üstünü, başını ve namaz kıldığı yeri temiz tutmayı ve tahareti birinci plânda öğrenir. Namazı vakti içinde kibleye dönerek kılacağını öğrenir. Bunlar zor şeyler değildir ve namazın farzlarındandır.

Sonra hemen ilk fırsatta Fatiha Sûresini öğrenir. Fakat Fatiha Sûresini öğrenme

süreci içerisinde namaz vakti girmişse namazını ihmâl etmez; kılar. Bu durumda namazını şöyle kılar:

Dört mezhebe göre, bu durumda kişi Kur'ân-ı Kerim'den Fatiha'ya denk herhangi bir âyet biliyor ise Fâtiha yerine okur; yalnızca kısa bir âyet biliyor ise bildiği âyeti Fâtihâ Sûresi kadar tekrar eder. Eğer Fatiha Sûresini ezberleyinceye kadar namaz vakti geçecekse, ilk plânda kısa bir ayet ezberler ve bu Âyeti Fâtihâ Sûresi yerine Fâtihâ Sûresi okuma süresi kadar tekrar tekrar okur. Nitekim Cenâb-ı Hak; "O halde Kur'ân'dan kolay geleni okuyun"³ buyurmuştur. Peygamber Efendimiz de (asm): "Namaza kalktığın zaman abdestini tam al; sonra kıbleye dön; sonra da Kur'ân'dan sana kolay geleni oku"⁴ buyurmuştur.

Bunu da yapmaya şimdilik güç yetiremeyen kimse, Fatiha Sûresi okuma süresi kadar içinden "Allah Allah Allah Allah" der. Bunu da bilmiyor ise kıyamda Fatiha Sûresi okuyabilecek kadar bekleyip susar, tefekkür eder. Veya Fatiha'yı öğreninceye kadar namazda bir imama uyar; uyacak imam bulamayan kimse ise, iftitah tekbiri ile rükû arasında bir süre bekler. Bu süre içinde Allah'ı zikretmesi, yani içinden "Allah... Allah..." demesi iyi olur.

Fatiha Sûresinden sonra Ettahıyyâtü'yü öğrenir. Daha sonra zamm-ı sûre olarak okuyabileceği kısa sûreleri öğrenir. Daha sonra ise namazın diğer duâ, zikir, tekbir ve tesbihlerini öğrenir.

Fakat bu süreçlerin hiçbir yerinde namazı geciktirmeye meydan vermez. Duâ, zikir, tekbir ve tesbihleri yerli yerince bilmese de namazını kılar. Şöyle kılar:

1- Mümkünse bir imama uyar. Bir imama uyması halinde hiçbir şey okumasına gerek kalmaz.

2- Bir imama uyma imkânı yoksa, kendisi Allah rızâsı için namaz kılmaya niyet eder, başlangıç tekbirini alır, kıyamda durur, kıraatini yukarıda ifâde ettiğimiz şekillerden biriyle yapar, rükû yapar, secde yapar, teşehhüt miktarı oturur.

3- Bu hareketlerin içinde yer alan tesbih, tekbir, duâ ve zikirleri bilmese de bunları yapar; bu duâları ise bilâhare öğrendikçe okumaya başlar. Öğrendikçe namazını kemâle erdirir.

4- Yeni öğrenen birisinin, eksikleriyle berâber kıldığı bu namaz, inşallah salihlerin namazından yazılır.

Dipnotlar:

- 1- Zümer Sûresi, 39/53
- 2- Enbiyâ Sûresi: 107
- 3- Müzemmil Sûresi, 73/20
- 4- Buhârî, Vüdû', 29